

विष्णुमायावृतात्मन इति स तथा दृष्टवानित्यर्थः ॥ १९ ॥ ककुदि उन्नतप्रदेशे न्यग्रोधपोतं कोमलं वटम् ॥ २० ॥ तस्य ईशानदिक्शाखायां शिशुम
पि ॥ २१ ॥ श्रीमद्रम्यं वदनपंकजं यस्य तम् कंबुवत्त्रिरेखावृताग्रीवायस्य तम् महोरस्कं विशालवक्षसम् सुनासं शोभनानासायस्य तम् सुंदरेभ्रुवौ य
स्य तम् ॥ २२ ॥ श्वासैरेजंतः कंपमानाः अलकास्तैराभातं शोभितम् कंबुवत् अंतर्वलयेन श्रीयोस्तौ कंबुश्रियौ तयोः कर्णयोर्दाडिमे पुष्पे यस्य तम्
विद्रुमतुल्या धरभासा ईषत् शोणायितं सुधातुल्यं स्मितं यस्य तम् ॥ २३ ॥ पद्मगर्भवत् आर्षत् अरुणौ अपांगौ नेत्रप्रांतौ यस्य तम् लघोहासो यस्मिन् तदव

अयुतायुतवर्षाणां सहस्राणि शतानि च ॥ व्यतीयुर्भ्रमतस्तस्मिन् विष्णुमायावृतात्मनः ॥ १९ ॥ सकदाचिद्रू
मंस्तस्मिन् पृथिव्याः ककुदि द्विजः ॥ न्यग्रोधपोतं दृष्टो फलपल्लवशोभितम् ॥ २० ॥ प्रागुत्तरस्यां शाखायां त
स्यापि दृष्टो शिशुम् ॥ शयानं पर्णपुटके ग्रसंतं प्रभया तमः ॥ २१ ॥ महामरकतश्यामं श्रीमद्वदनपंकजम् ॥ कं
बुग्रीवं महोरस्कं सुनासं सुंदरभ्रुवम् ॥ २२ ॥ श्वासैर्जदलकाभातं कंबुश्रीकर्णदाडिमं ॥ विद्रुमाधरभासेषच्छो
णायितसुधास्मितम् ॥ २३ ॥ पद्मगर्भारुणापांगं हृद्यहासावलोकनम् ॥ श्वासैर्जदलसंविघ्ननिघ्ननाभिदलोद
रम् ॥ २४ ॥ चार्वंगुलिभ्यां पाणिभ्यामुन्नीय चरणांबुजम् ॥ मुखे निधाय विप्रैर्द्रोध्यंतं वीक्ष्य विस्मितः ॥ २५ ॥
तद्दर्शनाद्द्वीतपरिश्रमो मुदा प्रोत्फुल्लहृत्पद्मविलोचनांबुजः ॥ प्रहृष्टरोमाद्भुतभावशंकितः प्रष्टुं पुरस्तं प्रससारवा
लकम् ॥ २६ ॥ तावच्छि शोर्वैश्वसितेन भार्गवः सोऽतः शरीरं मशको यथा विशत् ॥ तत्राप्यदोन्यस्तमचष्टु
त्स्नशो यथा पुरा मुल्यदतीव विस्मितः ॥ २७ ॥ खरोदसी भगणानद्रि सागरान् द्वीपान्सवर्षान् ककुभः सुरासुरान् ॥
वनानि देशान्सरितः पुरा करान् खेटान् व्रजानाश्रमवर्णवृत्तयः ॥ २८ ॥

लोकनं यस्य तम् श्वासैरेजंतश्चलंत्यो

वलयस्तिर्यक् कुनिम्नरेखास्ताभिः संविघ्ना चंचलानि घ्राणं भीरानाभिर्यस्मिन् तत् दलवदश्वत्थपत्रसंकाशमुदरं यस्य तम् ॥ २४ ॥ चारवः अंगुलयो ययो
स्ताभ्यामुन्नीय आकृष्य धयंतम् ॥ २५ ॥ लृत्पद्मं च विलोचनांबुजे च प्रोत्फुल्लानि तानियस्य सः अद्भुतभावं अत्याश्चर्यरूपं तेन शंकितः सन्नपितं प्रष्टुं पुर
प्रससार समीपंगतः ॥ २६ ॥ अदः इदं जगत् यथा पुरा प्रलयात् पूर्वमन्यस्तं विन्यस्तं दृष्ट्वा चातीव विस्मितः सन्नमुह्यत् ॥ २७ ॥ कृत्स्नशो दर्शनं प्रपंचयति
स्वमित्यादिना ककुभो दिशः पुराणि आकरांश्च खेटान् कर्षकग्रामान् व्रजान् गोकुलानि आश्रमांश्च वर्णांश्च तेषां वृत्तींश्चेत्यर्थः ॥ २८ ॥